ตำราสูตรและฟังก์ชัน Excel ฉบับเข้าใจง่าย

บทที่ 2 ฟังก์ชันค้นหา (Lookup)

จัดทำโดย **Excel Data Master Class**
exceldatamaster.com

พร้อมตัวอย่าง รูปประกอบ แบบฝึกหัด และเฉลย · ใช้กับ Excel 365 / 2021 / 2019

© 2026 Excel Data Master Class สงวนลิขสิทธิ์

ลิขสิทธิ์และข้อตกลงการใช้งาน

ตำราเล่มนี้ รวมถึงเนื้อหา ตัวอย่าง รูปประกอบ แบบฝึกหัด และไฟล์ Excel ประกอบ เป็นลิขสิทธิ์ของ **Excel Data Master Class** ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

เราตั้งใจทำตำรานี้ให้ทุกคนเรียน Excel ได้ง่ายขึ้น จึงขอความร่วมมือใช้งานตามนี้

ใช้ได้เลย	ขอความร่วมมือไม่ทำ
• อ่านและฝึกทำเพื่อพัฒนาทักษะของตัวเอง • พิมพ์ออกมาเก็บไว้ใช้ส่วนตัว • แนะนำตำรานี้ให้เพื่อน โดยส่งลิงก์ exceldatamaster.com	• นำไปจำหน่ายต่อ หรือรวมเป็นส่วนหนึ่งของสินค้าหรือคอร์สที่มีค่าใช้จ่าย • ตัดชื่อ Excel Data Master Class ออก หรือดัดแปลงแล้วอ้างเป็นผลงานของตนเอง • อัปโหลดไฟล์ไปแจกต่อบนเว็บไซต์ กลุ่ม หรือช่องทางอื่น

หากต้องการใช้สอนในองค์กร สถานศึกษา หรือใช้ในเชิงพาณิชย์ ยินดีพูดคุยค่ะ ติดต่อเราได้ทางเว็บไซต์ exceldatamaster.com หรือเพจ Facebook Excel Data Master Class

ขอบคุณที่ช่วยกันเคารพลิขสิทธิ์ เพื่อให้เรามีกำลังใจทำบทเรียนดีๆ ออกมาให้ทุกคนต่อไป

© 2026 Excel Data Master Class สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามจำหน่ายต่อ · exceldatamaster.com

วิธีใช้ตำรานี้

- แต่ละหัวข้อมี คำอธิบาย · รูปแบบ · ตัวอย่าง · ข้อควรระวัง
- ฟังก์ชันที่มีป้าย (Excel 365 / 2021) ใช้ไม่ได้ใน Excel 2019 หรือเก่ากว่า จะขึ้น `#NAME?`
- เปิดไฟล์ ตำรา_Excel_บทที่2.xlsx ประกอบ ลองเปลี่ยนค่าในช่องสีเหลืองแล้วดูผลลัพธ์เปลี่ยนตาม

บทที่ 2 ฟังก์ชันค้นหา (Lookup)

ฟังก์ชันค้นหาใช้ดึงข้อมูลจากตารางหนึ่งมาใส่อีกที่ เช่น พิมพ์รหัสสินค้าแล้วได้ชื่อและราคาอัตโนมัติ เหมาะกับงานออกบิล ใบเสนอราคา และสต็อกสินค้า ตัวอย่างทั้งบทใช้ **ตารางขาย** จากบทที่ 1 (A1:F6)

แถว	A รหัส	B ชื่อสินค้า	C หมวด	D ราคา (บาท)	E จำนวน	F ยอดขาย (บาท)
2	P001	อาหารไก่ไข่ 30 กก.	อาหาร	520	12	6,240
3	P002	อาหารหมูเล็ก 30 กก.	อาหาร	610	8	4,880
4	P003	วิตามินรวม 1 ลิตร	ยา	350	5	1,750
5	P004	ยาถ่ายพยาธิ 100 มล.	ยา	180	20	3,600
6	P005	ถังใส่น้ำ	อุปกรณ์	95	15	1,425

เลือกใช้ฟังก์ชันไหนดี

สถานการณ์	แนะนำ
ค้นหาทั่วไปใน Excel 365 / 2021	XLOOKUP
ไฟล์ต้องเปิดกับ Excel รุ่นเก่าได้ด้วย	INDEX + MATCH หรือ VLOOKUP
ตารางที่หัวข้อเรียงแนวนอน (เช่น เดือน)	HLOOKUP หรือ XLOOKUP
อยากรู้แค่ว่าอยู่ลำดับที่เท่าไร	MATCH หรือ XMATCH
หาช่วงคะแนน/ขั้นราคา จากตารางที่เรียงน้อยไปมาก	VLOOKUP แบบ TRUE หรือ LOOKUP

2.1 VLOOKUP — ค้นหาแนวตั้ง

ค้นหาค่าในคอลัมน์ซ้ายสุดของตาราง แล้วคืนค่าจากคอลัมน์ที่ระบุในแถวเดียวกัน เป็นฟังก์ชันค้นหาที่คนใช้มากที่สุด

รูปแบบ `=VLOOKUP(ค่าที่ค้น, ตาราง, ลำดับคอลัมน์, [ชนิดการค้น])`

- **ค่าที่ค้น** — สิ่งที่ต้องการหา เช่น รหัสสินค้า

© 2026 Excel Data Master Class สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามจำหน่ายต่อ · exceldatamaster.com

- **ตาราง** — ช่วงข้อมูล คอลัมน์แรกต้องเป็นคอลัมน์ที่ใช้ค้น
- **ลำดับคอลัมน์** — นับจากคอลัมน์แรกของตาราง = 1
- **ชนิดการค้น** — `FALSE` (หรือ 0) = ตรงทุกตัว · `TRUE` = ใกล้เคียง ตารางต้องเรียงน้อยไปมาก

ตัวอย่างที่ 1 ใส่รหัส P003 ไว้ที่ I2 แล้วหาราคา: `=VLOOKUP(I2, A2:F6, 4, FALSE)` ได้ 350

I3 | *fx* | `=VLOOKUP(I2, A2:F6, 4, FALSE)`

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	**รหัส**	**ชื่อสินค้า**	**หมวด**	**ราคา**	**จำนวน**	**ยอดขาย**			
2	P001	อาหารไก่ไข่ 30 กก.	อาหาร	520	12	6,240		**รหัสที่ค้นหา**	**P003**
3	P002	อาหารหมูเล็ก 30 กก.	อาหาร	610	8	4,880		**ราคา**	350
4	P003	วิตามินรวม 1 ลิตร	ยา	**350**	5	1,750			
5	P004	ยาถ่ายพยาธิ 100 มล.	ยา	180	20	3,600			
6	P005	ถังใส่น้ำ	อุปกรณ์	95	15	1,425			

VLOOKUP หา P003 ในคอลัมน์ซ้ายสุด (A) เจอที่แถว 4 แล้วคืนค่าคอลัมน์ที่ 4 ของตาราง (D ราคา) ได้ 350

ภาพที่ 2.1 VLOOKUP ค้นรหัสในคอลัมน์ A แล้วคืนราคาจากคอลัมน์ที่ 4

ตัวอย่างที่ 2 ค้นหาแบบช่วง ส่วนลดตามยอดซื้อ ตารางต้องเรียงจากน้อยไปมาก

ยอดซื้อตั้งแต่ (บาท)	ส่วนลด
0	0%
5,000	3%
10,000	5%
20,000	8%

ยอดซื้อ 6,240 บาท → `=VLOOKUP(6240, J2:K5, 2, TRUE)` ได้ 3% เพราะ 6,240 อยู่ในช่วง 5,000–9,999

> **ข้อควรระวัง**
> • ค้นได้จากคอลัมน์ซ้ายสุดไปทางขวาเท่านั้น ดึงค่าทางซ้ายไม่ได้
> • ลืมใส่ `FALSE` คือความผิดพลาดอันดับ 1 จะได้ค่าผิดโดยไม่มี error เตือน
> • ก่อนลากสูตรลง ล็อกตารางเป็น `$A$2:$F$6`
> • หาไม่เจอจะได้ `#N/A` (บทที่ 3 จะสอนใช้ IFERROR จัดการ)

2.2 HLOOKUP — ค้นหาแนวนอน

ทำงานเหมือน VLOOKUP แต่ค้นใน **แถวบนสุด** แล้วคืนค่าจากแถวที่ระบุ ใช้กับตารางที่หัวข้อเรียงแนวนอน เช่น ชื่อเดือน

© 2026 Excel Data Master Class สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามจำหน่ายต่อ · exceldatamaster.com

รูปแบบ `=HLOOKUP(ค่าที่ค้น, ตาราง, ลำดับแถว, [ชนิดการค้น])`

ตัวอย่าง หายอดขายเดือนมีนาคม: `=HLOOKUP(B5, B1:G3, 2, FALSE)` ได้ 171,200

B6 | *fx* | `=HLOOKUP(B5, B1:G3, 2, FALSE)`

	A	B	C	D	E	F	G
1	**เดือน**	**ม.ค.**	**ก.พ.**	**มี.ค.**	**เม.ย.**	**พ.ค.**	**มิ.ย.**
2	ยอดขาย (บาท)	152,000	138,500	171,200	160,300	149,800	183,600
3	ลูกค้าใหม่	24	19	31	27	22	35
4							
5	**เดือนที่ค้นหา**	**มี.ค.**					
6	**ยอดขาย**	171,200					

HLOOKUP ค้น มี.ค. ในแถวบนสุด แล้วคืนค่าจากแถวที่ 2 ของตาราง (ยอดขาย)

ภาพที่ 2.2 HLOOKUP ค้นชื่อเดือนในแถวบน แล้วคืนค่าจากแถวที่ 2

2.3 XLOOKUP — ค้นหาสารพัดประโยชน์ (Excel 365 / 2021)

ตัวแทนรุ่นใหม่ของ VLOOKUP และ HLOOKUP ค้นได้ทุกทิศทาง ค่าเริ่มต้นเป็นการค้นแบบตรงทุกตัว ไม่ต้องนับลำดับคอลัมน์ และกำหนดข้อความกรณีไม่พบได้ในตัว

รูปแบบ `=XLOOKUP(ค่าที่ค้น, ช่วงที่ค้น, ช่วงคำตอบ, [ถ้าไม่พบ], [โหมดจับคู่], [โหมดค้นหา])`

- **โหมดจับคู่** — 0 = ตรงทุกตัว (ค่าเริ่มต้น) · -1 = ตรงหรือเล็กกว่าถัดไป · 1 = ตรงหรือใหญ่กว่าถัดไป · 2 = ใช้อักขระตัวแทน `*` `?`
- **โหมดค้นหา** — 1 = จากบนลงล่าง (ค่าเริ่มต้น) · -1 = จากล่างขึ้นบน ใช้หารายการล่าสุด

ต้องการ	สูตร	ผลลัพธ์
ราคาของรหัสใน I2 (P003)	`=XLOOKUP(I2, A2:A6, D2:D6, "ไม่พบรหัส")`	350
รหัสจากชื่อสินค้า (ค้นไปทางซ้าย)	`=XLOOKUP("ถังใส่น้ำ", B2:B6, A2:A6)`	P005
ค้นด้วยคำบางส่วน	`=XLOOKUP("*หมู*", B2:B6, D2:D6, , 2)`	610
สินค้าหมวดยารายการสุดท้าย	`=XLOOKUP("ยา", C2:C6, B2:B6, , 0, -1)`	ยาถ่ายพยาธิ 100 มล.
ดึงหลายคอลัมน์พร้อมกัน	`=XLOOKUP(I2, A2:A6, B2:D6)`	กระจาย 3 เซลล์

© 2026 Excel Data Master Class สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามจำหน่ายต่อ · exceldatamaster.com

I3 | *fx* | `=XLOOKUP(I2, B2:B6, A2:A6, "ไม่พบ")`

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	**รหัส**	**ชื่อสินค้า**	**หมวด**	**ราคา**	**จำนวน**	**ยอดขาย**			
2	P001	อาหารไก่ไข่ 30 กก.	อาหาร	520	12	6,240		**ชื่อสินค้า**	**ถังใส่น้ำ**
3	P002	อาหารหมูเล็ก 30 กก.	อาหาร	610	8	4,880		**รหัส**	P005
4	P003	วิตามินรวม 1 ลิตร	ยา	350	5	1,750			
5	P004	ยาถ่ายพยาธิ 100 มล.	ยา	180	20	3,600			
6	**P005**	ถังใส่น้ำ	อุปกรณ์	95	15	1,425			

XLOOKUP ค้นชื่อในคอลัมน์ B แล้วคืนรหัสจากคอลัมน์ A ซึ่งอยู่ทางซ้าย — สิ่งที่ VLOOKUP ทำไม่ได้

ภาพที่ 2.3 XLOOKUP ค้นจากชื่อสินค้าแล้วคืนรหัสที่อยู่ทางซ้าย

2.4 INDEX — ดึงค่าจากตำแหน่ง

คืนค่าในตารางตามเลขแถวและเลขคอลัมน์ที่ระบุ นับภายในช่วงที่เลือก ไม่ใช่เลขแถวของชีต

รูปแบบ `=INDEX(ช่วง, เลขแถว, [เลขคอลัมน์])`

ตัวอย่าง `=INDEX(A2:F6, 2, 2)` ได้ อาหารหมูเล็ก 30 กก. · `=INDEX(D2:D6, 4)` ได้ 180

2.5 MATCH — หาลำดับที่

คืน **ตำแหน่ง** ของค่าในช่วง (ไม่ใช่ตัวค่า)

รูปแบบ `=MATCH(ค่าที่ค้น, ช่วง, [ชนิด])`

- **ชนิด** — 0 = ตรงทุกตัว · 1 = น้อยกว่าหรือเท่ากับ (ค่าเริ่มต้น ช่วงเรียงน้อยไปมาก) · -1 = มากกว่าหรือเท่ากับ (ช่วงเรียงมากไปน้อย)

ตัวอย่าง `=MATCH("P004", A2:A6, 0)` ได้ 4

2.6 INDEX + MATCH — คู่หูค้นหาคลาสสิก

MATCH หาว่าอยู่แถวที่เท่าไร แล้วส่งตัวเลขให้ INDEX ดึงค่า ใช้ได้ทุกรุ่น ค้นได้ทั้งซ้ายและขวา และไม่พังเมื่อแทรกคอลัมน์เพิ่ม

รูปแบบ `=INDEX(ช่วงคำตอบ, MATCH(ค่าที่ค้น, ช่วงที่ค้น, 0))`

- หาจำนวนขายของ P002: `=INDEX(E2:E6, MATCH("P002", A2:A6, 0))` ได้ 8
- ค้นสองทาง (แถว × คอลัมน์): `=INDEX(A2:F6, MATCH(I2, A2:A6, 0), MATCH(I3, A1:F1, 0))` — เปลี่ยนหัวคอลัมน์ที่ I3 ได้อิสระ

© 2026 Excel Data Master Class สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามจำหน่ายต่อ · exceldatamaster.com

I4 | *fx* | `=INDEX(A2:F6, MATCH(I2, A2:A6, 0), MATCH(I3, A1:F1, 0))`

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	**รหัส**	**ชื่อสินค้า**	**หมวด**	**ราคา**	**จำนวน**	**ยอดขาย**			
2	P001	อาหารไก่ไข่ 30 กก.	อาหาร	520	12	6,240		**รหัส**	**P002**
3	P002	อาหารหมูเล็ก 30 กก.	อาหาร	610	**8**	4,880		**หัวคอลัมน์**	**จำนวน**
4	P003	วิตามินรวม 1 ลิตร	ยา	350	5	1,750		**ผลลัพธ์**	8
5	P004	ยาถ่ายพยาธิ 100 มล.	ยา	180	20	3,600			
6	P005	ถังใส่น้ำ	อุปกรณ์	95	15	1,425			

MATCH ตัวแรกหาแถวของ P002 (ลำดับ 2) MATCH ตัวที่สองหาคอลัมน์ จำนวน (ลำดับ 5) แล้ว INDEX ดึงค่าที่จุดตัดได้ 8

ภาพที่ 2.4 INDEX + MATCH ค้นสองทาง หาค่าที่จุดตัดของแถวและคอลัมน์

2.7 XMATCH — MATCH รุ่นใหม่ (Excel 365 / 2021)

ค่าเริ่มต้นเป็นการค้นแบบตรงทุกตัว ค้นจากล่างขึ้นบนได้ และใช้อักขระตัวแทนได้

รูปแบบ `=XMATCH(ค่าที่ค้น, ช่วง, [โหมดจับคู่], [โหมดค้นหา])`

ตัวอย่าง `=XMATCH("ยา", C2:C6, 0, -1)` ได้ 4 (รายการหมวดยาตัวสุดท้ายอยู่ลำดับที่ 4)

2.8 LOOKUP — ค้นหาแบบเรียบง่าย

ค้นในแถวหรือคอลัมน์เดียว แล้วคืนค่าตำแหน่งเดียวกันจากอีกช่วง **ช่วงที่ค้นต้องเรียงจากน้อยไปมาก** เพราะค้นแบบใกล้เคียงเสมอ

รูปแบบ `=LOOKUP(ค่าที่ค้น, ช่วงที่ค้น, [ช่วงคำตอบ])`

ตัวอย่าง ตัดเกรด คะแนน 0 / 50 / 60 / 70 / 80 → F / D / C / B / A
`=LOOKUP(76, {0,50,60,70,80}, {"F","D","C","B","A"})` ได้ B

> **เคล็ดลับ** `=LOOKUP(2, 1/(A:A<>""), A:A)` คืนค่าสุดท้ายที่ไม่ว่างในคอลัมน์ A เหมาะกับหายอดคงเหลือล่าสุดในสมุดบัญชี

© 2026 Excel Data Master Class สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามจำหน่ายต่อ · exceldatamaster.com

แบบฝึกหัดบทที่ 2

ตารางสินค้า (A6:D14)

แถว	A รหัส	B ชื่อสินค้า	C หมวด	D ราคา (บาท)
7	F101	อาหารไก่เนื้อ 30 กก.	อาหาร	560
8	F102	อาหารไก่ไข่ 30 กก.	อาหาร	520
9	F103	อาหารปลาดุก 20 กก.	อาหาร	420
10	F104	อาหารเป็ด 30 กก.	อาหาร	480
11	M201	วิตามินรวม 1 ลิตร	ยา	350
12	M202	ยาถ่ายพยาธิ 100 มล.	ยา	180
13	M203	เกลือแร่ 1 กก.	ยา	85
14	T301	ถังใส่น้ำ	อุปกรณ์	95

ใบสั่งซื้อ (F6:J11) — ช่องว่างคือส่วนที่ต้องเขียนสูตร

แถว	F รหัส	G จำนวน	H ชื่อสินค้า	I ราคา	J ยอดเงิน
7	F102	10			
8	M201	3			
9	F104	5			
10	T301	12			
11	M203	20			
12				**รวม**	

ตารางส่วนลด (A17:B20): 0 → 0% · 5,000 → 3% · 10,000 → 5% · 20,000 → 8%

1. H7:H11 ใช้ VLOOKUP ดึงชื่อสินค้าจากรหัส
2. I7:I11 ใช้ INDEX + MATCH ดึงราคา
3. J7:J11 ยอดเงิน = จำนวน × ราคา และ J12 รวมยอดทั้งหมด
4. J13 ใช้ VLOOKUP แบบ TRUE หาอัตราส่วนลดจากยอดรวม
5. J14 ยอดสุทธิ = ยอดรวม × (1 – อัตราส่วนลด)
6. หารหัสของ "เกลือแร่ 1 กก." (ค้นไปทางซ้าย ใช้ INDEX + MATCH หรือ XLOOKUP)
7. ใช้ MATCH หาว่ารหัส M202 อยู่ลำดับที่เท่าไรในตารางสินค้า

© 2026 Excel Data Master Class สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามจำหน่ายต่อ · exceldatamaster.com

เฉลย

ข้อ	สูตร	หมายเหตุ
1	`=VLOOKUP(F7, $A$7:$D$14, 2, FALSE)`	ล็อกตารางก่อนลากลง
2	`=INDEX($D$7:$D$14, MATCH(F7, $A$7:$A$14, 0))`	
3	`=G7*I7` และ `=SUM(J7:J11)`	
4	`=VLOOKUP(J12, $A$17:$B$20, 2, TRUE)`	11,490 อยู่ช่วง 10,000 ขึ้นไป ได้ 5%
5	`=J12*(1-J13)`	
6	`=INDEX(A7:A14, MATCH("เกลือแร่ 1 กก.", B7:B14, 0))` หรือ `=XLOOKUP("เกลือแร่ 1 กก.", B7:B14, A7:A14)`	ได้ M203
7	`=MATCH("M202", A7:A14, 0)`	ได้ 6

ผลลัพธ์ที่ถูกต้อง:

แถว	H ชื่อสินค้า	I ราคา	J ยอดเงิน
7	อาหารไก่ไข่ 30 กก.	520	5,200.00
8	วิตามินรวม 1 ลิตร	350	1,050.00
9	อาหารเป็ด 30 กก.	480	2,400.00
10	ถังใส่น้ำ	95	1,140.00
11	เกลือแร่ 1 กก.	85	1,700.00
		รวม (J12)	**11,490.00**
		ส่วนลด (J13)	5%
		สุทธิ (J14)	**10,915.50**

© 2026 Excel Data Master Class สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามจำหน่ายต่อ · exceldatamaster.com

สินค้าจาก Excel Data Master

- เทมเพลต Excel สำเร็จรูป พร้อมใช้งานทันที
- ตำราและบทเรียน Excel ภาษาไทย

ดูสินค้าทั้งหมด → exceldatamaster.com

ติดตามบทเรียน Excel ใหม่ๆ ได้ที่เพจ Facebook **Excel Data Master Class**

© 2026 Excel Data Master Class สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามจำหน่ายต่อ · exceldatamaster.com